

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radmily Baďurové a soudkyň Mgr. Šárky Bokůvkové a JUDr. Šárky Žmolilové ve věci

žalobce: **Martin V.**, narozený dne xxx
místem podnikání xxx
zastoupený advokátem Mgr. Karlem Klimešem
sídlem Macharova 302/13, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava

proti

žalované: **Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s.**, IČO 46973451
sídlem Římská 2135/45, 120 00 Praha 2

o zaplacení částky 28.638 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 2. 11. 2016, č. j. 137 C 50/2015-88, ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 24. 4. 2017 pod č. j. 137 C 50/2015-119,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části, tj. v odstavcích I. a III. výroku, **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Herdinová.

II. Žalovaná je **povinna nahradit** žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 9.760 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Okresní soud svým rozsudkem zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobci částku ve výši 25.100 Kč spolu s příslušenstvím (výrok I.) a k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení (výrok III.), to vše do tří dnů od právní moci rozsudku, a co do zbylé částky ve výši 3.335 Kč s příslušenstvím soud žalobu zamítl (výrok II.). Doplnujícím rozsudkem okresní soud rozhodl o zamítnutí žaloby co do částky 203 Kč s příslušenstvím (výrok IV.).
2. Okresní soud vyšel ze zjištění, že dopravní nehoda, při které došlo k totální škodě na vozidle poškozeného, se stala 3. 3. 2015, dále bylo prokázáno, že totální škoda byla likvidátorem žalované konstatována a oznámena poškozenému, resp. jeho zmocněnci, tj. žalobci, dne následujícího, tj. 4. 3. 2015. Žalovaná poskytla žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, poškozenému Karlu S., na náhradu za nájem vozidla částku 3.765 Kč představující náhradu za 3 dny nájmu vozidla (3. 3. 2015 - 5. 3. 2015) po 1.400 Kč po odpočtu pevných nákladů v celkové výši 435 Kč, tj. 145 Kč za 1 den. Žalobce se na náhradu za nájemné domáhal celkem částky 28.435 Kč, když nájem za vozidlo za dobu od 3. 3. 2015 do 25. 3. 2015 činil celkem 23 dnů, tj. 32.200 Kč, žalovanou bylo již poskytnuto 3.756 Kč a zbývá tak částka 28.435 Kč sestávající z částky 28.000 Kč jako nájemného za 20 dnů po 1.400 Kč a částky 435 Kč jako částky, kterou žalovaná odečetla jako pevné náklady od ceny nájemného za 3 dny provozu vozidla ($3 \times 145 = 435$).
3. Na základě takto zjištěného skutkového stavu okresní soud dospěl k závěru, že žaloba je převážně důvodná. Při úvaze o tom, po jakou dobu byl nájem vozidla namísto vozidla zničeného nutný a účelný, soud vycházel z okolností daného případu, tedy ze skutečnosti, že bylo zničeno vozidlo v hodnotě 230.000 Kč, které poškozený a členové jeho rodiny denně používali k dopravě do zaměstnání a do školy, když dojížděli z obce Kylešovice do Ostravy, dále ze skutečnosti, že poškozený neměl k dispozici finanční prostředky na pořízení nového (jiného) vozidla. Část pojistného plnění za zničené vozidlo ve výši 82.120 Kč se dostala do sféry dispozice poškozeného dne 30. 3. 2015 a zbývající částka 147.800 Kč dne 2. 4. 2015, přičemž poškozený měl vozidlo pronajato celkem po dobu 23 dnů. Současně okresní soud přihlédl k tomu, že cena nájemného za tuto dobu činila 32.200 Kč, po odpočtu pevných nákladů pak 28.865 Kč, tedy částku nižší než 15 % hodnoty zničeného vozidla. Okresní soud proto žalobě vyhověl a zavázal žalovanou zaplatit žalobci náhradu za nájem vozidla za období od 6. 3. 2015 do 25. 3. 2015, tedy za 20 dnů, nikoli však částkou 28.000 Kč, jak žalobce požadoval, ale částkou 25.100 Kč, když za každý den nájmu náhradního vozidla soud odečetl 145 Kč ($20 \times 145 = 2.900$) jako odpočet pevných nákladů.
4. Tento rozsudek v odstavcích I. a III. výroku napadla včasným odvoláním žalovaná a domáhala se změny rozhodnutí ve smyslu zamítnutí žaloby. Své odvolání odůvodnila tím, že okresní soud při posouzení přiměřenosti doby, po kterou měl poškozený pronajato náhradní vozidlo, vycházel z konstantní judikatury Nejvyššího soudu (sp. zn. 25 Cdo 232/2012, sp. zn. 25 Cdo 3911/2007), ale tuto neaplikoval přiléhavě na daný případ. Poškozený má právo na náhradu nákladů vynaložených na vypůjčení či pronájem vozu jen, je-li vozidlo skutečně opravováno, a to při respektování hlediska účelnosti, které vylučuje, aby v případě, kdy je zřejmé, že vozidlo opravováno nebude, byly za účelné náklady považovány náklady na pronájem náhradního vozidla, a to až do doby, kdy je poškozenému poskytnuta náhrada za zničené vozidlo. Přiměřenou dobou pro zapůjčení náhradního vozidla je doba, po kterou nelze poškozené vozidlo právě z důvodu jeho poškození používat, tedy do provedení jeho opravy nebo do okamžiku, kdy poškozený zjistí, že vozidlo opravováno nebude a nájemné za dobu delší pak nelze považovat za účelně vynaložený náklad vynaložený v příčinné souvislosti se vznikem škody. Z tohoto důvodu nelze dovozovat odpovědnost žalované za následně vzniklé výdaje žalobce, a to ani jako výdaje

spojené se zajištěním jiného vozidla po dobu nutnou k vyřešení situace dané následkem dopravní nehody, kterou poškozený nezavinil, jak odůvodnil okresní soud.

5. Žalobce navrhoval potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.
6. O odvolání žalované rozhodl odvolací soud rozsudkem ze dne 19. 9. 2017 pod č. j. 71 Co 45/2017-128 tak, že rozsudek okresního soudu v napadené části, tj. v odstavci I. výroku, pokud jím bylo rozhodnuto o částce 8.785 Kč s příslušenstvím, potvrdil a pokud jím bylo rozhodnuto o částce 16.315 Kč s příslušenstvím, změnil tak, že žalobu v tomto rozsahu zamítl.
7. Ústavní soud svým Nálezem ze dne 24. 7. 2018 sp. zn. I. ÚS 383/2017 rozsudek odvolacího soudu zrušil.
8. Z podnětu včasného odvolání žalované přezkoumal odvolací soud nově napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání podle § 206 odst. 1 a § 212 věty první o. s. ř. pouze v rozsahu odstavců I. a III. výroku se závěrem, že odvolání je důvodné.
9. Okresní soud při dokazování postupoval v souladu s procesními předpisy, z provedených důkazů vyvodil logická zjištění odpovídající ustanovení § 132 o. s. ř. Z těchto důvodů odvolací soud skutková zjištění okresního soudu jako správná přejímá. Součástí skutkového stavu jsou pak skutková zjištění, která odvolací soud učinil ve svém předcházejícím rozhodnutí.
10. Na správně zjištěný skutkový stav aplikoval okresní soud správné právní ustanovení. Odvolací soud souhlasí i s právním posouzením věci, které okresní soud ve věci zaujal a na které odvolací soud v podrobnostech odkazuje.
11. K odvolacím námitkám žalované odvolací soud poukazuje na shora citovaný nálezn Ústavního soudu, ze kterého vyplývá, že *podstatou náhradního vozidla je umožnit pojištěnci zachování určitého životního standardu v situaci, kdy dojde, ať již k částečnému nebo totálnímu poškození vozidla. Poskytnutím náhradního vozidla nebude poškozený ponechán v tísní a bude mu umožněno vést, co do kvality, obdobný život, jako před dopravní nehodou. Výše škody v obdobných případech není dána jen hodnotou zničeného vozidla, ale též náklady, které by poškozený nemusel vynaložit v případě, že by ke škodě nedošlo. Ve své podstatě tak není důvod, pro který by tyto náklady, jsou-li účelně vynaloženy, měl nést právě poškozený. Ve své podstatě není důvod, pro který by se poškozený, jehož vozidlo bylo poškozeno jen částečně, měl nacházet v lepším postavení, než ten, jehož vozidlo bylo zničeno totálně. Oba dva poškození se nacházejí ve stejné životní situaci, a to, že z důvodu dopravní nehody nemohou užívat vozidlo vlastní, a proto používají vozidlo cizí, resp. náhradní.*
12. S ohledem na výše uvedené pak odvolací soud nájem náhradního vozidla i v případě totální škody považoval za nutný a účelný a v příčinné souvislosti s dopravní nehodou. Je totiž nepochybné, že poškozený nemůže využívat nehodou zničené vozidlo a náklady na nájem náhradního vozidla poškozený vynakládá právě jen v souvislosti s dopravní nehodou.
13. Při úvaze, do kdy lze užívání náhradního vozidla považovat za účelné, pak odvolací soud upustil od své předcházející úvahy, že tímto okamžikem je prohlášení pojišťovny o škodě. Za dobu přiměřenou pak považuje okamžik, kdy se dostane poškozenému alespoň částečného pojistného plnění. Tento okamžik dle názoru odvolacího soudu je rozhodný proto, že se dostanou do dispozice poškozeného finanční prostředky sloužící k odstranění následku majtkové újmy vzniklé při dopravní nehodě. Lze rovněž důvodně předpokládat, že v možnostech poškozeného bude v této době si pořídit jiné vozidlo, popřípadě jiným způsobem vyřešit svou životní situaci.
14. V dané situaci poškozený obdržel pojistné plnění ve dnech 30. 3. 2015 a 2. 4. 2015. Pokud je požadováno nájemné za náhradní vozidlo do 25. 3. 2015, je nárok žalobce důvodný.
15. Ze všech těchto důvodů odvolací soud potvrdil rozsudek okresního soudu v napadené části, tj. v odstavci I. výroku dle § 219 o. s. ř. jako věcně správný, když pochybení nebylo shledáno ani ve výroku o náhradě nákladů řízení před okresním soudem a řízení, které předcházelo vydání

napadeného rozhodnutí netrpělo žádnou vadou, která by měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci či vadou zmatečností.

16. Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z §142 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. a procesního úspěchu žalobce.
17. Náklady odvolacího řízení žalobce se sestávají z odměny advokáta ze čtyř úkonů právní služby, a to sepsání odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 19. 9. 2017 a 13. 9. 2018 z punkta 25.100 Kč po 2.140 Kč (písemné podání soudu, 2 x účast u jednání a porada s klientem), tj. 8.560 Kč), čtyř režijních paušálů po 300 Kč, tj. 1.200 Kč a 21 % DPH z částky 9.760 Kč, tj. 2.049,60 Kč. Celkem náklady odvolacího řízení činí po zaokrouhlení 11.810 Kč. Odvolací soud pak žalobci nepřiznal náklady řízení za řízení před Ústavním soudem, neboť se nejedná o náklady řízení před obecnými soudy a zákon č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu obsahuje v § 62 samostatnou úpravu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není dovolání přípustné.**

Ostrava 13. září 2018

JUDr. Radmila Baďurová v. r.
předsedkyně senátu